

POHJOISSAAME, lyhyt oppimäärä 23.3.2018

Nämä *esimerkit täydet pisteet antavasta vastauksesta* eivät sido ylioppilastutkintolautakunnan arvostelua. Lopullisesta arvostelusta päättää tutkintoaineen sensorikunta.

Tässä julkaistavan esimerkkivastauksen lisäksi lautakunta voi hyväksyä myös muita mahdollisia tapoja ilmaista asia.

Tehtävän 3 arvioitavat piirteet on kuvattu kriteeritaulukossa, joka on ylioppilastutkintolautakunnan antamissa toisen kotimaisen ja vieraiden kielten kokeita koskeissa määräyksissä. http://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Ohjeet/Koekohtaiset/fi_maaraykset_kielikokeet.pdf

Tehtävä 1.1.

- 1) Mihin ovat vuodet vierineet, ja miten hän on niitä viettänyt?
- 2) Kalastanut, suolannut ja savustanut talveksi kalaa.
- 3) Talvella hän oli työskennellyt poromiesten renkinä ja saanut kasaan hieman rahaa.
- 4) Isoisä oli katsonut sieltä hänelle sopivaa talon paikkaa.
- 5) Yksi ihminen ei tarvitse niin suurta liikkumatilaa.
- 6) Sitä hän oli tehnyt monena talvena vain ajatuksissaan, mutta todellisuudessa ei ollut edennyt asiassa mihinkään.
- 7) Hänellä oli tapana vaipua niin syväälle omiin ajatuksiinsa, että niistä ei tahtonut päästä takaisin todellisuuteen.
- 8) Hän oli kohta kolmekymmentä vuotta, eikä omasta mielestään ollut saanut mitään aikaiseksi viimeisen kymmenen vuoden aikana.
- 9) Hän oli kuulevinaan näiden sanojen soivan päässään!
- 10) Se oli ovi menneisyyteen, ovi, joka on ollut tähän asti tiukasti kiinni.
- 11) Susanna juoksi aina vastaan, kun hän tuli kylään.
- 12) pieni tyttö, joka tuli aina hänen luokseen, vaikka muut olivat alkaneet häntä vältellä.
- 13) Tavallisesti hän kuitenkin kertoi tapahtumia omasta lyhyestä elämästään.
- 14) Eikä hän odottanut häneltä minkäänlaista vastausta mihinkään.
- 15) Susanna oli ainoa ulkopuolinen henkilö, jonka kanssa hän on uskaltanut keskustella.
- 16) Emme voi koko päivää vetelehtiä tässä, hän sanoi ja yritti hymyillä.
- 17) Ja vielä seuraavana päivänäkin hän ajatteli sitä, mitä he olivat keskustelleet.
- 18) Siltä hänen elämänsä tuntui tällä hetkellä, ja se tunne ei ollut mukava.
- 19) Sinä iltana hän pyysi Anne Birettiä lyhentämään hiuksiaan.
- 20) Äiti laski leikkiä hänen kanssaan, mitä hän ei ollut pitkään aikaan tehnyt.

Tehtävä 1.2.

Wimme on kuuluisa joikaaja ja laulaja, joka käyttää myös ääntään instrumenttina. Hän hakee inspiraatiota musiikin tekemiseen kotiseutunsa luonnosta. Joiut syntyvät myös ihan itsestään vanhoja asioita tai läheistä henkilöä muistellessa. Nuorempana hän joikasi autolla ajaessaan, nykyisin yksin puuhastellessaan.

Wimme on palkittu joikaaja, joka on esiintynyt lukuisissa konserteissa ja julkaissut kymmenkunta levyä. Konserttien ohjelmisto muovautuu yleensä yleisön ja omien tuntemusten mukaan. Hän ei aina halua joikata läheisistään tuntemattomille ihmisille. Silloin tuntuu sopivammalta joikata luonnosta.

Wimmen mielestä joikumusiikkia ei voi lokeroida, koska se on tunteiden ilmaisua. Sillä voi hoitaa itseään ja joskus myös muita. Hän ei usko, että joiku olisi häviämässä, vaikka maailma muuttuu.

Tehtävä 2.

1. duoddaris
2. guldališgođii
3. muorat
4. bealji
5. livčče
6. iđistedje
7. stuorrát
8. ráiggáža
9. lihkaštahtii
10. oinnii
11. fierpmi
12. sáhte
13. begii
14. čokkiime
15. Olbmás
16. oidnojedje
17. borragohtá
18. njuikejin
19. guvttiin
20. boadášii